

*Det är viktigt att du
läser och sparar den här
informationen.*

Länsförsäkringar Tjänstepensionsplan

Förköpsinformation

Gäller från 2025-05-01

Länsförsäkringars tjänstepensionsplan är en flexibel tjänstepensionslösning som passar för företagare och anställda i både stora och små företag. Tjänstepensionsplanen kan vara individuellt anpassad eller gemensam för en grupp av anställda. Förköpsinformationen innehåller information som är viktig att ta del av och som enligt lag ska lämnas före köp av försäkring.

Förköpsinformationen är en kortfattad översikt för dig som är arbetsgivare och ska teckna en tjänstepensionsplan för dina medarbetare och för dig som är försäkrad genom din anställning. Informationen utgör inte fullständiga försäkringsvillkor. Det är därför viktigt att du även läser försäkringsvillkoren för tjänstepensionsplanen. Försäkringsvillkoren finns på vår webbplats lansforsakringar.se men du kan också få dem hemskickade om du kontaktar din rådgivare eller vår kundservice.

Allmänt

Länsförsäkringars tjänstepensionsplan kan tecknas av svensk juridisk person eller utländsk juridisk person med filial i Sverige.

Försäkringsgivare för Länsförsäkringar Tjänstepensionsplan är Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ) 516401-8219, nedan kallat Länsförsäkringar.

Försäkringsgivare för Förebyggande hälsoförsäkring är Länsförsäkringar AB (publ), 502010-9681.

Försäkringstagare är den som ingår avtal med Länsförsäkringar och som äger försäkringen. I tjänstepensionsplanen är det en arbetsgivare.

Försäkrad är den person som har sitt liv eller sin hälsa försäkrad. I tjänstepensionsplanen är det en anställd.

Förmånstagare är den eller de som har rätt till utbetalning från en försäkring.

För att teckna Länsförsäkringar tjänstepensionsplan behöver försäkringstagaren först ingå ett företagsavtal med Länsförsäkringar. Försäkringstagaren bestämmer hur mycket som ska betalas in till sparandet samt vilka försäkringsskydd som ska ingå i tjänstepensionsplanen. Det är möjligt att avtala om olika försäkringsskydd för olika grupper av försäkrade. Därefter tecknas ett försäkringsavtal för respektive försäkrad.

Innehåll i tjänstepensionsplanen

De delar som kan ingå i tjänstepensionsplanen är:

- Ålderspension med eller utan återbetalningsskydd
- Sjukförsäkring
- Premiefrielseförsäkring
- Efterlevandepension

Ålderspension

Ålderspension betalas ut tidigast från 55 års ålder och senast när den försäkrade är 90 år. Pensionen kan betalas ut så länge den försäkrade lever eller under en viss temporär tid, mellan 5 - 20 år. Kortaste tid för utbetalning är 5 år. Storleken på ålderspensionen beror bland annat på hur mycket sparpremier som betalas in, vilken värdeutveckling försäkringskapitalet har haft, när du tar ut din pension samt under hur lång tid du väljer att ta ut den.

Återbetalningsskydd

Återbetalningsskydd innebär att hela eller delar av ditt försäkringskapital i ålderspensionen kan utbetalas till dina förmånstagare om du skulle avlida. Om dödsfall sker innan du själv hunnit börja ta ut din ålderspension, startar utbetalningen av återbetalningsskyddet först den månad du skulle uppnått din avtalade pensionsålder. Förmånstagare kan begära att utbetalningen ska starta tidigare. Värdet som utbetalas som återbetalningsskydd om du avlider innan din ålderspension börjat utbetalas är hela försäkringskapitalet. Utbetalningstiden är mellan 5 och 20 år. Om dödsfall sker efter att du börjat få ut din ålderspension och du har valt att ta ut pensionen mellan 5 och 20 år fortsätter utbetalningarna till dina förmånstagare så länge som återstår av din utbetalningstid. Om dödsfall sker efter att du börjat få ut din ålderspension och du har valt att ta ut pensionen livsvarigt utbetalas återbetalningsskyddet under den tid som återstår av totalt 20 års utbetalningstid med avräkning för den tid som ålderspension har utbetalats.

Sjukförsäkring

Sjukförsäkringen täcker en del av ditt inkomstbortfall om du blir långvarigt sjukskriven. Försäkringen baseras vanligtvis på din lön och kompletterar den ersättning du får från Försäkringskassan. För att få ersättning måste du vara sjukskriven längre än den så kallade karenstiden, som vanligen är 90 dagar. Du får ersättning i samma grad som din sjukskrivning, minst 25 procent. Som längst kan försäkringen gälla till och med den sista dagen i månaden innan du uppnår den avtalade slutåldern. Högsta tillåtna slutålder är för närvarande 67 år.

I sjukförsäkringen ingår även Förebyggande hälsoförsäkring vilken omfattar hälsofrämjande tjänster och förebyggande digital behandling hos psykolog eller fysioterapeut. Förebyggande hälsoförsäkring omfattar både arbetsrelaterade besvär och besvär som uppkommer av annan orsak. Du kan även få hjälp med rehabilitering om du är sjukskriven eller riskerar att bli sjukskriven. Fullständig information finns i försäkringsvillkoret för Förebyggande hälsoförsäkring. Länsförsäkringar AB (publ) är försäkringsgivare för Förebyggande hälsoförsäkring.

Premiefrielse

Premiefrielse innebär att Länsförsäkringar betalar pensionspremien om du blir långvarigt sjukskriven. För att få premiefrielse måste du vara sjukskriven längre än den så kallade karenstiden, som vanligen är 90 dagar. Du får ersättning i samma grad som din sjukskrivning, minst 25 procent. Som längst kan försäkringen gälla till och med den sista dagen i månaden innan du uppnår den avtalade slutåldern. Högsta tillåtna slutålder är för närvarande 67 år.

Efterlevandepension

Efterlevandepension är ett försäkringsskydd för dina efterlevande. Försäkringen tecknas som ett månadsbelopp som utbetalas till din eller dina förmånstagare om du avlider. Månadsbeloppet utbetalas under minst fem och som mest 25 år. Försäkringen upphör när inbetalningarna till din pension upphör, dock senast vid 67 års ålder.

Uppgifter om din hälsa

När du ansöker om en försäkring som ska ge skydd vid sjukdom eller dödsfall behöver vi uppgifter om din hälsa, för att avgöra om och till vilka villkor vi kan erbjuda försäkring. Vilka hälsouppgifter vi behöver beror bland annat på vilken försäkring du söker och storleken på försäkringsbeloppet. Ofta räcker det med att du är fullt arbetsför enligt den av nedanstående definitioner som blir aktuell enligt Länsförsäkringars vid var tid gällande regelverk.

Fullt arbetsför är den som uppfyller samtliga nedanstående krav:

- Kan fullgöra sitt vanliga arbete utan inskränkningar, inte uppbär eller har rätt till ersättning som har samband med sjukdom eller olycksfall.
- Inte av hälsoskäl har särskilt anpassat arbete, lönebidragsanställning eller motsvarande
- Inte varit sjukskriven mer än 14 dagar i följd de senaste 90 dagarna.

Fullt arbetsför idag är den som uppfyller samtliga nedanstående krav:

- Kan fullgöra sitt vanliga arbete utan inskränkningar, inte uppbär eller har rätt till ersättning som har samband med sjukdom eller olycksfall
- Inte av hälsoskäl har särskilt anpassat arbete, lönebidragsanställning eller motsvarande
- Den som har ett pågående sjukskrivningsintyg vid tidpunkten för tecknandet anses inte som fullt arbetsför oavsett om denna varit i arbete eller inte.

I vissa fall behöver du fylla i en hälsodeklaration. Det är då viktigt att du lämnar riktiga och fullständiga uppgifter om din hälsa. Om du lämnar oriktiga eller ofullständiga uppgifter i din hälsodeklaration kan det medföra att försäkringen helt eller delvis inte gäller.

När börjar försäkringen gälla?

Försäkringsskydd börjar normalt sett gälla dagen efter att ansökan om försäkring har gjorts, men det kan börja gälla vid tidigare eller senare tidpunkt om detta har avtalats. Om interimsskydd gäller, innebär det att det försäkringsskydd som arbetsgivaren har valt börjar gälla den dag du anställs, under förutsättning att arbetsgivaren ansöker om försäkring för dig inom 90 dagar från den dag du anställs och att du är fullt arbetsför. Försäkringsskyddet kan dock aldrig starta tidigare än avtalets startdatum.

Om vi har gjort en hälsoprövning och bara kan erbjuda försäkring med särskilda villkor, till exempel till en högre premie eller med inskränkning, så kallad klausul, börjar försäkringen gälla när vi har meddelat det och fått svar att de särskilda villkoren accepteras.

Ändring av försäkring

Ändring av ålderspension

Innan ålderspension börjar betalas ut finns möjligheter att ändra utbetalningstidpunkt och utbetalningstid. Det finns även möjlighet att komplettera ålderspensionen med ett återbetalningsskydd innan utbetalningen av ålderspension har startat. Normalt krävs då en hälsoprövning med godkänt resultat. Att välja bort återbetalningsskydd kan göras när som helst under försäkringstiden.

Innan utbetalningen av ålderspension ska starta meddelar Länsförsäkringar försäkrad att utbetalningen snart kommer att starta. Då finns möjlighet att ändra utbetalningstiden eller skjuta upp utbetalningarna. Det belopp som ska utbetalas som pension beräknas utifrån aktuellt försäkringskapital och aktuella antaganden om framtida avkastning, driftskostnader, livslängd och skatt. Information om våra

livslängdsantaganden hittar du på vår webbplats. Beloppet som utbetalas omräknas vid varje utbetalningstillfälle och kan öka eller minska beroende på hur försäkringskapitalet utvecklar sig. För ålderspension med garantiförvaltning kan utbetalningsbeloppet inte understiga det belopp som beräknas utifrån garanterat värde. Antaganden för beräkning av utbetalningsbelopp kan ändras. Läs mer under rubriken förvaltningsformer ålderspension.

Ändring av försäkringsskydd

Vid ändring av försäkringsskydd som medför en höjning eller utökning av försäkringsskyddet krävs en hälsoprövning. Vilka hälsouppgifter vi behöver beror på vilken försäkring det gäller och utökningen av försäkringsskyddet. Ofta räcker det med att du är fullt arbetsför, men i vissa fall kan du behöva lämna en hälsodeklaration.

Familjeoption

Saknar försäkringen skydd för dina efterlevande och du är under 55 år kan du lägga till återbetalningsskydd och/eller efterlevandepension upp till ett visst belopp, utan hälsoprövning, om det skett en familjehändelse. Med familjehändelse menas att du gift dig, blivit sambo eller fått barn. Tillägget av återbetalningsskydd/efterlevandepension måste då anmälas till oss inom 12 månader från det att familjehändelsen inträffat.

Begränsningar i försäkringsskyddet

Det finns tillfällen när försäkringsskyddet inte gäller. Nedan listas de viktigaste undantagen i korthet, fullständig information finns i försäkringsvillkoret.

Försäkringen har undantag som gäller vid:

- vissa sjukdomar som uppkommer under de första 18 månaderna av försäkringstiden, om du är företagare enligt Länsförsäkringars definition
- missbruk, eget vållande till kroppsskada eller sjukdom, eller vid brottslig handling
- självmord under de tolv första månaderna efter tecknandet/återupplivandet av en försäkring
- särskild riskfylld verksamhet som flygning, utövande av boxning eller annan kampsport eller professionell idrottsutövning
- krig eller politiska oroligheter
- atomkärnprocess
- terroristhandling.

Ersättningen från sjukförsäkringen kan även sättas ned eller utebli om du är överförsäkrad. Överförsäkring innebär att din ersättning är för hög i förhållande till din inkomst innan du blev sjuk. Om du har lämnat oriktiga uppgifter eller vid så kallad force majeurehändelse kan också ersättning utebli.

Förmånstagare

Vilka personer som kan vara förmånstagare till återbetalningsskydd eller efterlevandepension styrs av inkomstskattelagen. Följande personer kan vara förmånstagare:

- din make eller tidigare make (med make avses även registrerad partner)
- din sambo eller tidigare sambo
- barn/styvbarn/fosterbarn till dig eller till någon av personerna ovan.

Saknas ersättningsberättigade helt så görs ingen utbetalning. Du kan när som helst ändra ditt förmånstagarförordnande genom en skriftlig anmälan till Länsförsäkringar.

Efterskydd

Efterskydd innebär att försäkringsskyddet kan fortsätta gälla en viss tid efter att försäkringen har upphört. Efterskydd kan gälla i maximalt 90 dagar efter att försäkringsskyddet har upphört och du måste ha haft försäkringen i minst sex månader. Efterskydd gäller inte efter avtalad slutålder, om du går i pension, om du får motsvarande försäkringsskydd genom ny anställning, om du flyttar utanför Norden eller om du flyttar ditt försäkringskapital till ett annat försäkringsbolag.

Flytträtt och återköp

Det går att flytta försäkringskapital till Länsförsäkringar från ett annat försäkringsbolag om försäkringen omfattas av flytträtt.

Försäkringskapitalet kan flyttas från Länsförsäkringar till ett annat försäkringsbolag om den försäkrade och försäkringstagaren är överens om detta. Finns oåterkalleliga förmånstagare insatta på försäkringen kan flytt endast ske efter deras godkännande. Flytt kan bara göras av hela försäkringskapitalet i försäkringen till en annan pensionsförsäkring med samma försäkrad som tidigare. För vissa försäkringar kan hälsoprövning med godkänt resultat krävas. Värdet som flyttas är aktuellt försäkringskapital minus upplupna försäkringsavgifter, kostnader, eventuella skatter och flyttavgifter. Vid fondförvaltning fastställs värdet vid inlösen av fondandelarna och vid garanti-förvaltning fastställs värdet den första i månaden då flytten genomförs. Efter flytt upphör samtliga försäkringsskydd i den försäkring som försäkringskapitalet flyttas från och rätt till efterskydd upphör.

Flyttavgifter

Vid flytt av försäkringskapitalet till annat försäkringsbolag tar vi ut en fast administrativ avgift som för närvarande är 400 kronor. Om försäkringskapitalet uppgår till högst ett prisbasbelopp tas inte någon avgift ut. Länsförsäkringar har rätt att ändra regler och avgifter för flytträtt.

Återköp

Pensionsförsäkringar kan bara återköpas i undantagsfall. Regler för detta finns i inkomstskattelagen och försäkringsvillkoren.

Förvaltningsformer ålderspension

Inbetalningarna till ålderspensionen kan placeras i fondförvaltning eller garantiförvaltning eller i båda förvaltningsformerna (så kallad delad förvaltning). Försäkringstagaren överlåter rätten att besluta kring detta till den försäkrade.

Ditt val av placering bör anpassas utifrån bland annat hur lång tid du har till pensionen, vilka risker du vill ta och hur aktiv du själv vill vara i placeringen av pengarna.

Fondförvaltning

Det är den som tecknat försäkringen som bestämmer och ansvarar för placeringen i en försäkring med fondförvaltning. Denna rätt är i Länsförsäkringar Tjänstepensionsplan överläten till den försäkrade av försäkringstagaren om inget annat avtalats. Vid dödsfall där ålderspensionen omfattas av återbetalningsskydd övergår rätten att byta fonder till ersättningsberättigade förmånstagare.

Fondförvaltning passar den som själv vill påverka hur pengarna ska placeras. Eget inflytande över sparandet och möjlighet till en god värdeutveckling är två goda skäl att spara i fonder. Sparandet kan placeras i räntefonder, aktiefonder, absolutavkastande fonder och blandfonder. Fondernas innehav kan placeras såväl i Sverige som utomlands. Det är Länsförsäkringar som är ägare till de fondandelar som kopplas till varje enskild försäkring men den finansiella risken

står du själv. Ditt sparande kan både öka och minska i värde. Försäkringskapitalet motsvaras alltid av det aktuella värdet på fondandelarna. Om inget val av fonder gjorts kommer sparprenierna till ålderspensionen placeras i Länsförsäkringars vid var tid gällande entrélösning. Fondbyten kan göras när som helst därefter.

Eventuell utdelning i fonderna återinvesteras i respektive fond. Det finns inget garanterat värde eller garanterad utbetalning i försäkring med fondförvaltning.

Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. Det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet.

Värdet på ett fondsparande varierar över tiden och påverkas bland annat av värdeutvecklingen på världens börser, ränteutvecklingen och förändringar i valutakurser. Det som styr hur stor pensionen blir är värdeutvecklingen för de fondandelar som är knutna till försäkringen.

Fondförvaltningsavgift

För fondförvaltning tillkommer avgifter för de fonder du väljer att dina premier ska placeras i. En del av förvaltningsavgiften som betalas till fondförvaltaren går till Länsförsäkringar som ersättning för tillhandahållandet av fonden, för närvarande 0,1-1,3 procent av investerat kapital.

Byt fonder när du vill

Att byta fonder kostar för närvarande ingenting och du gör det enklast genom att logga in på lansforsakringar.se. Det går även att skicka in en skriftlig begäran på särskild avsedd blankett. För närvarande är det ingen skillnad på köp- och säljkurs för fondandelarna, med detta kan komma att ändras. När ålderspension eller återbetalningsskydd har börjat betalas ut är möjligheten att göra fondbyten i vissa fall begränsade. Om vi exempelvis börjat lösa in fondandelar inför en pensionsutbetalning kommer du inte kunna göra ett fondbyte förrän den transaktionen genomförts.

Du kan ha ditt sparande fördelat på som mest 20 fonder medan du kan nyspara i som mest 10 fonder samtidigt. Du hittar alla våra fonder på lansforsakringar.se. Där finns bland annat fondernas faktablad och riskprofil.

Bevara Pension Tjänstepensionsplan

Bevara Pension är en tjänst som är möjlig att knyta till sitt fondinnehav i fondförvaltning så länge tjänsten tillhandahålls av Länsförsäkringar. Bevara pension innebär att Länsförsäkringar successivt säljer fondandelarna i försäkringen och köper andelar i en eller flera avtrappningsfonder. Bevara Pension innebär att Länsförsäkringar får fondbytesrätten avseende den del av fondförsäkringskapitalet som är kopplat till Bevara Pension så länge tjänsten gäller för försäkringen.

Bevara Pension innebär att en successiv överflyttning sker enligt en förutbestämd trappa till avtrappningsfond(er). Den successiva överflyttningen är anpassad till försäkringen och justeras om försäkringsavtalet ändras, till exempel om utbetalningstiden förlängs eller förkortas. Länsförsäkringar har rätt att justera Bevara Pension för att optimera förutsättningarna för försäkrad. Vid den försäkrades död upphör den successiva överflyttningen och tjänsten Bevara Pension avslutas. Alla fonder inklusive avtrappningsfonden(er) kvarstår då med aktuellt innehav.

Försäkringstagaren kan välja att för nyanställda lägga till tjänsten Bevara Pension. Den försäkrade kan när som helst lägga till eller ta bort tjänsten. Om tjänsten avslutas upphör successiv överflyttning och aktuellt innehav kvarstår.

Garantiförvaltning - sparande med garanti

Du som vill kombinera ett tryggt sparande med möjlighet till god avkastning men inte själv vill vara aktiv i placeringen av dina pengar väljer garantiförvaltning. Inbetalningar till sparandet garanteras för närvarande till 80 procent utan avdrag för skatt och avgifter. Garantin gäller vid var tid avtalad pensionsålder. Garantin gäller även vid dödsfall under förutsättning att återbetalningsskydd ingår. Vid utflytt eller vid återköp gäller inte garantin. Försäkringskapitalet utbetalas vid utflytt eller återköp. Garantin kan ändras för framtida inbetalningar. Du kommer i så fall att få information om det.

Ditt sparande har två värden

Med garantiförvaltning beräknar vi två värden för ditt sparande: ett garanterat värde och ett försäkringskapital. Det garanterade värdet baseras på inbetalningar till ålderspensionen med tillägg av en antagen garanterad ränta och antagen arvsvinst. Den garanterade räntan baseras på antaganden om driftskostnader och avkastningsskatt. Varje enskild inbetalning ökar det garanterade värdet. De antaganden som ligger till grund för beräkning av det garanterade värdet kan ändras för framtida inbetalningar.

Försäkringskapitalet beräknas utifrån gjorda inbetalningar, avkastning, aktuell arvsvinst, aktuella avgifter för administration och försäkringsskydd utjämnade över tiden samt avkastningsskatt.

Villkorad återbäring

När försäkringskapitalet är större än det garanterade värdet har det uppstått villkorad återbäring på försäkringen. Försäkringens villkorade återbäringsdel är försäkringskapitalet minus det garanterade värdet. Den villkorade återbäringsdelen kan både öka och minska beroende på hur det garanterade värdet och försäkringskapitalet förändras och kan därmed ha ett positivt eller ett negativt värde. Inom garantiförvaltning är den villkorade återbäringsdelen under hela försäkringstiden ett kollektivt riskkapital. Den positiva villkorade återbäringsdelen tilldelas successivt vid varje utbetalning. Om försäkringskapitalet med garantiförvaltning tar slut under pågående utbetalning på en försäkring har det uppkommit ett garantiunderskott. Vid garantiunderskott tillförs kapital till försäkringskapitalet. Tillskottet av kapital beräknas så att det belopp som gäller enligt den avtalade garantin kan betalas ut. Den villkorade återbäringen i garantiförvaltning är kollektiv. Kapitaltillskott vid garantiunderskott ska därför täckas genom försäljning av tillgångar i portföljen. Detta påverkar det finansiella resultatet och därmed också kursutvecklingen i garantiförvaltningen. Om villkorad återbäring inte räcker till så täcks i sista hand eventuella garantiunderskott av Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag.

Finansiella resultatet

Det finansiella resultatet är kollektivt och fördelas till försäkringarna via förändring av kursen för garantiförvaltningen. Det finansiella resultatet är detsamma som totalavkastningen inom garantiförvaltningen efter eventuell avkastningsdelning. Med totalavkastning avses summan av all direktavkastning och värdeförändringar under kalenderåret på det kapital som är hänförligt till garantiförvaltning minskat med faktiska kapitalförvaltningskostnader och kostnader för kapitaltillskott vid utbetalning från försäkringar med garantiunderskott. Kapitalförvaltningskostnader är Länsförsäkringars kostnader för egen och extern kapitalförvaltning under kalenderåret till den del dessa kostnader avser tillgångar med garantiförvaltning. Garantiunderskott är det underskott som uppstår om försäkringskapitalet på försäkring med garantiförvaltning tar slut under pågående utbetalning.

Så placeras ditt sparande i garantiförvaltning

Ditt sparande kan placeras i en blandning av aktier och andelar, fastigheter, räntebärande tillgångar och övriga tillgångar. Vi strävar efter att du ska få bästa möjliga avkastning på både kort och lång sikt och anpassar löpande fördelningen mellan tillgångsslagen utifrån våra aktuella marknadsbedömningar. Placeringarna sprids på olika marknader och i olika typer av tillgångar för att minska beroendet av utvecklingen i en viss placering. Det gör att ditt sparande får en god riskspridning. Hela kapitalet i garantiförvaltning placeras på detta sätt. Vid placeringen gör vi ingen skillnad mellan tillgångar för villkorad återbäring och övriga försäkringsåtaganden.

Byte av förvaltningsform

Den försäkrade kan under vissa förutsättningar byta förvaltningsform av försäkringskapitalet från fondförvaltning till garantiförvaltning eller tvärtom. Hur lång tid ett sådant byte och placeringen tar beror bland annat på förvaltningsform och om nytt försäkringsavtal behöver tecknas. Värdet i försäkringen som byter förvaltningsform från fondförvaltning till garantiförvaltning fastställs vid inlösen av fondandelarna. Vid byte från garantiförvaltning till fondförvaltning fastställs värdet i försäkringen den första i månaden som bytet sker.

Försäkringens värde som byter förvaltningsform är alltid försäkringskapitalet efter avdrag för upplupna försäkringsavgifter, kostnader och eventuell skatt den dag då bytet sker.

Efter den försäkrades död kan byte av förvaltningsform inte göras.

Premiebetalning och uppsägning

Varje månad aviserar Länsförsäkringar den premie som ska betalas på förfallodagen. Om premien inte betalas enligt överenskommelsen har Länsförsäkringar rätt att säga upp försäkringsavtalet. En uppsägning meddelas försäkringstagaren och den försäkrade och får verkan efter 14 dagar, om premien inte betalats innan dess. Uppsägning innebär att försäkringsskyddet upphör. För försäkring med sparande till ålderspensionen innebär en uppsägning att sparandet läggs i ett så kallat fribrev. Det betyder att den framtida pensionen bygger på de premier som redan har betalats in samt på hur försäkringens värde har förändrats. Om försäkring upphört att gälla på grund av obetald premie kan försäkringsskydd återupplivas om premien betalas inom tre månader från det att uppsägningen fått verkan. Länsförsäkringars ansvar inträder dagen efter betalningen och gäller inte för försäkringsfall som inträffar under den tid försäkringen varit uppsagd.

Försäkringstagaren kan när som helst säga upp hela eller delar av försäkringen. Försäkrad kan när som helst säga upp återbetalningsskyddet och efterlevandepensionen. Länsförsäkringar kan även säga upp försäkring om oriktiga uppgifter har lämnats.

Kostnader, avgifter och arvsvinst

Avgifter för ålderspension

I försäkringsverksamheten uppkommer kostnader för bland annat administration, distribution samt kostnader för avkastningsskatt. För att täcka dessa kostnader har Länsförsäkringar rätt att ta ut avgifter från försäkringen. Om dödsfall inträffat och återbetalningsskydd finns

tas avgifter ut från respektive förmånstagares andel av försäkringskapitalet. Avgiften tas ut under hela försäkringstiden och kan tas ut i form av en premieavgift, kapitalavgift och fast avgift. Premieavgiften tas från sparpremien. Kapitalavgift och fast avgift tas ut från försäkringskapitalet och dras månatligen. Länsförsäkringar drar också avkastningsskatt från sparandet. Du kan läsa mer om avkastningsskatt nedan under rubriken Avkastningsskatt. Nivån på avgifter och sättet att ta ut avgifter kan ändras under försäkringstiden. Aktuell prislista hittar du längre ned i denna broschyr.

Kostnad för försäkringsskydd

Priset för försäkringsskydd beräknas utifrån försäkringsbeloppets storlek och Länsförsäkringars antaganden om riskkostnader, driftskostnader och andra faktorer som har påverkan på den risk som försäkringsskyddet medför. Ålder och kön är exempel på faktorer som kan påverka denna risk och som kan påverka riskpremien. Priset för försäkringsskydd kan ändras under försäkringstiden.

Arvsvinst

Försäkringar som saknar återbetalningsskydd tilldelas så kallad arvsvinst som höjer försäkringskapitalet i försäkringen och ger något högre ålderspension. Arvsvinst kallas ibland också för riskkompensation.

Skatteregler

Skatte- och avdragsregler kan komma att ändras. Detta gäller till exempel storleken på skatter och avdrag samt på vilket sätt skatter tas ut.

Avdragsregler

Som arbetsgivare får du göra avdrag för tjänstepensionsförsäkring. Avdraget får som huvudregel inte för någon arbetstagare överstiga 35 procent av lönen och inte heller 10 prisbasbelopp. Som lön räknas pensionsgrundande ersättning enligt pensionsavtal. Avdraget beräknas på den lön som betalats ut under det år för vilket avdraget görs, alternativt den lön som betalades ut under året dessförinnan. Kontakta oss eller din rådgivare för mer information.

Löneskatt

Arbetsgivare betalar 24,26 procent i löneskatt på pensionsinbetalningar.

Inkomstskatt

För pensionsförsäkring betalar du inkomstskatt på belopp som betalas ut.

Avkastningsskatt

Avkastningsskatten för pensionsförsäkring baseras på en schablonmässig avkastning och tas ut oavsett om du har fått någon avkastning eller inte på ditt sparande under året. Skatten beräknas genom att försäkringens värde vid ingången av beskattningsåret multipliceras med 15 procent av den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före beskattningsåret. Länsförsäkringar betalar in avkastningsskatt på dina pensionsförsäkringar enligt ovan schablon. Kostnaden för skatten tas ut från försäkringskapitalet i varje försäkring.

Viktigt att veta

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ), 516401-8219. Bolaget är vinstutdelande och innebär att den vinst som uppstår kan delas ut till dessa ägare. Styrelsens säte är i Stockholm.

Distributörer

Den här tjänstepensionsplanen kan säljas och distribueras av Länsförsäkringar som är ett försäkringsföretag, anknutna försäkringsförmedlare eller av externa försäkringsförmedlare. Den som distribuerar försäkringen kommer att upplysa dig om distributören är anställd av Länsförsäkringar, anknuten förmedlare eller en extern förmedlare. Distributören kommer även ge dig sin kontaktinformation.

Om du köper tjänstepensionsplanen direkt från Länsförsäkringar eller av någon av våra anknutna förmedlare tillhandahålls rådgivning. Den rådgivningen är inte grundad på en opartisk analys och urvalet av analyserade produkter är begränsat till försäkringar som är utvecklade av Länsförsäkringar. Anställda hos Länsförsäkringar erhåller inte rörlig ersättning för försäkringsavtalet. Om du köper tjänstepensionsplanen av en extern förmedlare kommer denne utöver förköpsinformationen även ge dig särskild information om dennes distribution.

Länsförsäkringsbolagen eller försäkringsförmedlare ansvarar för kundmöten och distribution av försäkringar. Ditt Länsförsäkringsbolag eller försäkringsförmedlare får i vissa fall ersättning för sitt kundansvar från Länsförsäkringar Fondliv som är försäkringsgivare och dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Önskar du få information om den aktuella ersättningen ber vi dig att kontakta din rådgivare.

Tillsynsmyndigheter

De som distribuerar den här försäkringen står under tillsyn av Finansinspektionen, och vad gäller marknadsföring av Konsumentverket.

Försäkringsvillkor och ändring av dessa

Det är alltid det fullständiga försäkringsvillkorets text som ligger till grund för avtalet. Du hittar villkoren på lansforsakringar.se, men du kan också få dem genom att kontakta oss eller din rådgivare. Länsförsäkringar har rätt att ändra villkoren under försäkringstiden. En villkorsändring träder i kraft vid den tidpunkt Länsförsäkringar anger. Om oriktiga uppgifter har lämnats kan det medföra att försäkringarna i pensionsplanen helt eller delvis inte gäller. Svensk lag gäller för försäkringsavtalet.

Så följer du ditt sparande

En gång per år får du ett årsbesked där du kan se hur ditt sparande utvecklas. Du kan även logga in dig på lansforsakringar.se och följa ditt sparande, se dina försäkringsskydd samt göra fondbyten där. På lansforsakringar.se kan du också läsa mer om exempelvis vårt fondutbud, aktuella fondkurser och utvecklingen för garantiförvaltning.

Skaderegistrering

Bolaget kan registrera in och hämta vissa uppgifter från ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till försäkringsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter. Uppgifterna kan även

användas i oidentifierad form för statistiska ändamål. Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism

För att förhindra att Länsförsäkringars produkter och tjänster utnyttjas för finansiell brottslighet följer Länsförsäkringar ett strikt regelverk. Försäkringstagare, försäkrad och annan ersättningsberättigad person är skyldiga att lämna all nödvändig information och dokumentation till Länsförsäkringar med anledning av tillämplig lagstiftning.

Det innebär att Länsförsäkringar har rätt att:

- begränsa ett befintligt avtal samt vägra att ingå nytt avtal i det fall misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism föreligger
- avsluta avtalsförhållandet om det på skälig grund kan finnas misstanke om att nyttjande av Länsförsäkringars produkter eller tjänster utgör led i penningtvätt eller finansiering av terrorism
- dela information till andra bolag inom Länsförsäkringsgruppen i syfte att upptäcka och motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Behandling av personuppgifter

Du hittar information om hur vi på Länsförsäkringar behandlar personuppgifter och dina rättigheter i samband med det på vår webbplats lansforsakringar.se/personuppgifter.

Preskription

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till Länsförsäkringar inom den tid som anges ovan är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att Länsförsäkringar förklarat sig tagit slutlig ställning till anspråket. Om talan inte väcks enligt ovan går rätten till försäkringsskydd förlorad.

Om vi inte kommer överens

Vi strävar alltid efter att du som kund ska vara nöjd med oss. Om något inte fungerat som det ska vill vi förstås veta det. Tveka inte att kontakta oss om du inte är nöjd med ett beslut eller hanteringen av ditt ärende.

Vänd dig först till oss på Länsförsäkringar

Kontakta i första hand den person du haft kontakt med eller vår Kundenservice.

Tillsammans kan vi då förhoppningsvis reda ut eventuella missförstånd. Det går även att begära att ditt ärende ska prövas av ansvarig på avdelningen.

Om du fortfarande inte känner dig nöjd med ditt ärende går det också bra att kontakta vår klagomålsansvariga/kundombudsman.

Mer information hittar du på vår webbplats. All prövning är kostnadsfri.

Prövningsmöjligheter utanför Länsförsäkringar

Om du fortfarande inte känner dig nöjd finns det andra möjligheter för att få ditt ärende prövat.

Allmänna reklamationsnämnden ARN

Allmänna reklamationsnämnden ARN är en statlig myndighet som prövar de flesta tvister om privatpersoners försäkringar dock ej frågor som är av medicinsk karaktär. Läs mer på ARNs webbplats.

Personförsäkringsnämnden

Tvistefrågor av medicinsk karaktär som rör liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkringar prövas av Personförsäkringsnämnden.

Observera att Allmänna reklamationsnämnden ARN och Personförsäkringsnämnden prövar ärenden där konsument är i tvist med näringsidkare. Detta kan innebära att dessa nämnder kan neka att pröva ärendet om försäkringen är tecknad av ett företag.

Allmän domstol

Du kan även vända dig till domstol för att få ditt ärende prövat. Dina ombudskostnader kan oftast ersättas genom rättsskyddet i exempelvis din hemförsäkring. Du betalar då enbart självrisken.

Även den kommunala konsumentvägledaren kan ge råd och information.

Vill du ha kostnadsfri rådgivning i försäkringsfrågor kan du också vända dig till Konsumenternas försäkringsbyrå.

Råd och hjälp vid köp kan fås via Konsumentverkets webbaserade konsumentupplysning Hallå Konsument.

Kontaktuppgifter:

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Besöksadress: Karlavägen 108, Stockholm

Postadress: Box 24215, 104 51 Stockholm

Telefon: 0200-22 58 00

konsumenternas.se

Konsumentverket

Besöksadress: Tage Erlandergatan 8 A, Karlstad

Postadress: Box 48 651 02 Karlstad

Telefon 0771-42 33 00

konsumentverket.se

Allmänna reklamationsnämnden

Besöksadress: Sveavägen 31, Stockholm

Postadress: Box 174, 101 23 Stockholm

Telefon-508 860 00

arn.se

Personförsäkringsnämnden

Besöksadress: Karlavägen 100, Stockholm

Postadress: Svensk Försäkrings Nämnder

Box 24067, 104 50 Stockholm

Telefon: 08-522 787 20

forsakringsnamnder.se

Hallå Konsument

Postadress: Konsumentverket/KO

Box 48, 651 02 Karlstad

Telefon: 0771-525 525

hallakonsument.se

Om du och ditt företag vill ha mer information

Du kan alltid kontakta oss eller din rådgivare för att få hjälp att skraddarsy en försäkringslösning utifrån företagets, dina egna och dina medarbetares specifika behov. Kontaktuppgifter hittar du på sista sidan. På vår webbplats finns också villkor, blanketter, broschyrer, information om vårt fondutbud, aktuella fondkurser, utvecklingen för garantiförvaltning och mycket mer. Information om Länsförsäkringar Fondlivs ekonomiska ställning kan du få via bolagets årsredovisning som du hittar på lansforsakringar.se eller beställer på telefon 08-588 400 00.

Om Länsförsäkringar

Länsförsäkringar finns där du bor genom 23 självständiga och lokala länsförsäkringsbolag. Vi har ett brett sortiment av tjänster inom sparande, försäkring och bank för både företag och privatpersoner.

Hållbarhetsrelaterade upplysningar

Enligt gällande regelverk ska Länsförsäkringar lämna hållbarhetsrelaterad information om sparprodukter innan avtal ingås (se nedan) och under avtalets löptid (se webbplatsen) i syfte att ge kunderna möjlighet att utvärdera och jämföra produkter ur hållbarhetsperspektiv.

Innan avtal ingås ska information lämnas om hur Länsförsäkringar integrerar hållbarhetsrisker i investeringsbeslut och bedömer vilken trolig påverkan detta har på avkastningen i de produkter som Länsförsäkringar tillhandahåller.

I Länsförsäkringar tjänstepensionsplan finns en bredd av olika sparalternativ som man kan välja mellan. Dessa fastställs löpande med hjälp av en urvalsprocess där avkastnings- och hållbarhetsfaktorer är viktiga urvalskriterier. Länsförsäkringar beslutar löpande om vilka sparandalternativ som är valbara och fondutbudet förändras därmed över tid. Du bestämmer själv vilken eller vilka tillgängliga sparalternativ som försäkringspremierna och befintligt sparkapital ska placeras i. Utbudet innehåller alternativ som skapar möjligheter att göra hållbara sparandeval med olika inriktningar.

Hållbarhetskategorisering av Länsförsäkringar Tjänstepensionsplan (nedan kallad produkten)

- ☐ Produkten har bara sparalternativ med hållbarhet som mål
- ☒ Produkten har huvudsakligen sparalternativ som främjar bland annat miljörelaterade eller sociala egenskaper
- ☐ Produkten beaktar hållbarhetsrisker i fondurvalsprocessen
- ☐ Produkten beaktar inte hållbarhetsrisker i fondurvalsprocessen

Inom ramen för tjänstepensionsplanen kan du välja mellan ett stort antal alternativ för sparandet där flera av de valbara alternativen har kategoriserat sig som hållbara enligt gällande regelverk. Tjänstepensionsplanen skapar därmed förutsättningar för dig att göra hållbara sparandeval. Hållbarhetskategoriseringen av tjänstepensionsplanen påverkas dock av hur de valbara alternativen för sparandet har hållbarhetskategoriserats. Länsförsäkringar kan därför inte garantera att tjänstepensionsplanen vid var tidpunkt uppfyller hållbarhetskategoriseringen i enlighet med ikryssat alternativ ovan.

För att tjänstepensionsplanen ska anses främja bland annat miljörelaterade eller sociala egenskaper krävs dock att minst en av de valda investeringsalternativen under hela försäkringstiden är ett investeringsalternativ som främjar bland annat miljörelaterade eller sociala egenskaper eller har hållbarhet som mål.

Mer information om fondernas hållbarhetsarbete hittar du i fondernas informationsbroschyrer på vår eller respektive fondförvaltares webbplats. Information om Länsförsäkringars fonder hittar du på lansforsakringar.se/pension. Information om Länsförsäkringars förvaltningsform garantiförvaltning hittar du på lansforsakringar.se/omoss/ansvarsfullainvesteringar.

Fondförvaltning – sparande med möjligheter Integrering av hållbarhetsrisker

Länsförsäkringar tillämpar en fondurvalsprocess för att välja in och välja bort fonder som är valbara inom tjänstepensionsplanen. Bland annat granskas fonders hållbarhetsarbete där syftet är att utvärdera respektive fondbolags och enskilda fonders hantering och integrering av hållbarhetsfaktorer i sina investeringsprocesser, däribland miljörelaterade och sociala egenskaper, för att kunna identifiera fonder

som bedöms hantera och integrera dessa faktorer på ett adekvat sätt samt ha förutsättningar att skapa god avkastning. Hållbarhetsområden som granskas och bedöms inkluderar organisatorisk satsning, påverkansarbete samt integrering av hållbarhetsfaktorer i respektive fonds investeringsprocess.

De valbara sparalternativen som från tid till annan ingår i tjänstepensionsplanen består av produkter som förvaltas av både Länsförsäkringar och externa förvaltare. Produkter under egen förvaltning är föremål för Länsförsäkringars Policy för ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning där tillämpningen av ansvarfulla investeringsstrategier som exempelvis integrering av hållbarhetsfaktorer, exkludering, inkludering och påverkan. Bolagsexkluderingar tillämpas för närvarande inom klimat, hälsa och internationella normer och konventioner. För externa fonder ställs grundkrav inom ansvarsfulla investeringar. Bolagsinnehaven i både egna och externa fonder i utbudet följs regelbundet upp. Länsförsäkringar tillämpar också påverkansdialog i samband med identifierade brister i hanteringen av hållbarhetsrisker hos fonder. Externa fonder som inte lever upp till våra förväntningar och krav över tid kan bytas ut.

Ditt val av fonder avgör i vilken mån miljörelaterade och sociala egenskaper har uppnåtts i ditt sparande, vilka miljömål det bidrar till och i vilken omfattning din försäkring investerar i ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara.

Valbara fonder inom din försäkring tillämpar den EU-rättsliga principen orsaka inte betydande skada endast på fondernas underliggande investeringar som beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter. Den återstående delen av fondernas underliggande investeringar beaktar inte EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter.

Bedömning av hållbarhetsriskers troliga inverkan på avkastningen

Länsförsäkringars övergripande mål är att långsiktigt skapa största möjliga värde i förvaltningsformerna.

Länsförsäkringars arbete med ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning, som innebär att hållbarhetsrisker och möjligheter integreras i fondurvalsprocessen, avser att bidra till att förbättra de långsiktiga avkastningsförutsättningarna i förvaltningsformerna och samtidigt motverka negativa konsekvenser för hållbar utveckling. Tillämpningen av arbetssättet, till exempel till följd av enskilda exkluderingskriterier, kan ge upphov till att avkastningen i förvaltningsformen, både på kort och lång sikt, blir bättre eller sämre än marknadens eller referensindex utveckling.

Främjande av miljörelaterade och sociala egenskaper

Mot bakgrund av hur de valbara underliggande sparalternativen (till exempel fonder) inom tjänstepensionsplanen hållbarhetskategoriseras, bedömer Länsförsäkringar att tjänstepensionsplanen främjar bland annat miljörelaterade eller sociala egenskaper.

Information om index

För tjänstepensionsplanen med fondförvaltning finns inget referensindex. Enskilda fonder som är valbara inom tjänstepensionsplanen kan ha valt ett index som referensvärde. Information om sådana index framgår i förekommande fall av de hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas av ansvarig förvaltare för respektive fond.

Garantiförvaltning – sparande med garanti

Integrering av hållbarhetsrisker i investeringsbeslut

Länsförsäkringar tillämpar en investeringsprocess för att fatta investeringsbeslut i sina olika förvaltningsformer. Länsförsäkringars arbetssätt för ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning är integrerat i investeringsprocessens olika faser och syftar till att bidra till att långsiktigt skapa största möjliga värde i förvaltningsformerna och samtidigt motverka negativa konsekvenser för hållbar utveckling.

Hållbarhetsrisker och möjligheter* identifieras genom regelbunden hållbarhetsinriktad genomlysning, både inför nyinvesteringar och i befintliga investeringar. I den hållbarhetsinriktade genomlysningen analyseras investeringarna utifrån ett antal olika hållbarhetsindikatorer. Analysen integreras i investeringsprocessen och påverkar det kontinuerliga arbetet med att justera de olika förvaltningsformernas sammansättning av olika investeringar. I arbetet tillämpas de ansvarsfulla investeringsstrategierna *inkludering*, *exkludering* och *påverkan*. Inkludering innebär att investeringar antingen inkluderas och/eller att exponering mot olika sektorer eller bolag anpassas utifrån deras bidrag till såväl hållbarhetsrelaterade mål och egenskaper som finansiellt värdeskapande. Exkludering innebär att inga investeringar görs i bolag eller andra emittenter (till exempel stater) som träffas av Länsförsäkringars exkluderingskriterier. Resultatet från den hållbarhetsinriktade genomlysningen eller enskilda bolagshändelser kan leda till att Länsförsäkringar inleder påverkansarbete mot enskilda bolag eller externa förvaltare. Det arbetet sker parallellt och interaktivt med arbetet i investeringsprocessen.

Arbetet med ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning ska beakta skillnaderna i förvaltningsformernas olika placeringsriktning, riskmandat och mål. Detta innebär att tillämpningen av arbetssättet kan variera mellan Länsförsäkringars förvaltningsformer. Länsförsäkringar placerar förvaltningsformernas försäkringskapital direkt och indirekt i olika tillgångsslag. Placeringsmetod och typ av tillgångsslag påverkar hur Länsförsäkringar tillämpar arbetet med ansvarsfulla investeringar.

För mer information om Länsförsäkringar AB-koncernens Policy för ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning, Länsförsäkringars aktuella exkluderingskriterier och löpande hållbarhetsarbete; gå in på lansforsakringar.se/ansvarsfullainvesteringar.

* Risker och möjligheter relaterade till miljömässiga, sociala och bolagsstyrningsrelaterade faktorer, inklusive korruption och affärsetik.

Bedömning av hållbarhetsriskers troliga inverkan på avkastningen

Länsförsäkringars övergripande mål är att långsiktigt skapa största möjliga värde i förvaltningsformerna. Länsförsäkringars arbete med ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning, som innebär att hållbarhetsrisker och möjligheter integreras i investeringsprocessen, avser att förbättra de långsiktiga avkastningsförutsättningarna i förvaltningsformerna, bidra till ett urval av FNs globala mål och samtidigt motverka negativa konsekvenser för hållbar utveckling. Tillämpningen av arbetssättet kan ge upphov till att avkastningen, både på kort och lång sikt, blir bättre eller sämre än marknadens utveckling.

Förvaltningsformsspecifik hållbarhetsinformation

Information om Garantiförvaltningens miljörelaterade eller sociala egenskaper finns i bilagan till denna förköpsinformation.

Garantiförvaltningens sammansättning av tillgångar och enskilda investeringar förändras löpande under hela försäkringstiden som ett led i att uppnå det övergripande målet att långsiktigt skapa största möjliga värde i förvaltningsformen och samtidigt motverka negativa konsekvenser för hållbar utveckling. Garantiförvaltningens mål, strategier, allokering, hållbarhetskategori och övriga hållbarhetsrelaterade åtaganden och tillhörande information kan komma att förändras under försäkringstiden för att vara relevant och återspegla förändrade omständigheter. För aktuell/löpande information om Garantiförvaltningen se lansforsakringar.se/tradansvarsfullainv.

Prislista

Länsförsäkringars tjänstepensionsplan med fond- och garantiförvaltning

Försäkringsavgifter fond- och garantiförvaltning

Avgift på premien oavsett förvaltningsform (premieavgift)	0 %
Årlig avgift oavsett förvaltningsform (fast avgift)	240 kr 0 kr om försäkringens värde är 200 000 kr eller högre
Avgift på kapitalet fondförvaltning (kapitalavgift)	0,55 % per år om försäkringens värde understiger 1 000 000 kr 0,30 % per år om försäkringens värde är 1 000 000 kr eller högre
Avgift på kapitalet garantiförvaltning (kapitalavgift)	0,65 % per år oavsett värde i försäkringen

Information om avgifter

Kapitalavgift och fast avgift tas ut från försäkringens aktuella försäkringskapital vid den tidpunkt avgiftsuttaget görs. Premieavgift tas ut på inbetald premie. För fondförvaltning tillkommer avgifter för de fonder du placerar i. De årliga avgifterna för Länsförsäkringars fondutbud när det gäller räntefonder varierar mellan 0,20 och 1,80 procent. Avgifterna för aktie-, bland- och indexfonder varierar mellan 0,20 och 2,23 procent. Den genomsnittliga årliga avgiften för alla fonder i utbudet uppgår till 0,95 procent (per 2024-11-30) viktat utifrån fondernas volym i utbudet. Uppgifter om fondavgifterna hittar du i fondfaktabladet för respektive fond. Utöver detta kan transaktionskostnader och andra händelsestyrda kostnader förekomma.

Garantiförvaltningens kostnad för placeringar inom försäkringen tas inte ut direkt från ditt försäkringskapital utan har redan dragits av från den avkastning du får del av från bolagets förvaltade kapital. Denna kostnad är för närvarande 0,09 procent. Avgifter samt sättet att ta ut dessa kan komma att förändras.

Särskilda villkor kan ha tillämpats för vissa försäkringar och upphandlingar. Detta kan innebära att försäkringen kan ha andra avgifter än vad som redovisas i förköpsinformationen.

Kontakta Länsförsäkringar eller din försäkringsförmedlare.

Länsförsäkringar Bergslagen 021-19 01 00 | Länsförsäkringar Blekinge 0454-30 23 00 | Dalarnas Försäkringsbolag 023-930 00 | Länsförsäkringar Gotland 0498-28 18 50
Länsförsäkringar Gävleborg 026-14 75 00 | Länsförsäkringar Gäinge-Kristianstad 044-19 62 00 | Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 031-63 80 00 | Länsförsäkringar Halland 035-15 10 00 | Länsförsäkringar Jämtland 063-19 33 00 | Länsförsäkringar Jönköping 036-19 90 00 | Länsförsäkringar Kalmar län 020-66 11 00 | Länsförsäkring Kronoberg 0470-72 00 00 | LF Norrbotten 0920-24 25 00 | Länsförsäkringar Skaraborg 0500-77 70 00 | Länsförsäkringar Skåne 040-633 80 00 | Länsförsäkringar Stockholm 08-562 830 00
Länsförsäkringar Södermanland 0155-48 40 00 | Länsförsäkringar Uppsala 018-68 55 00 | Länsförsäkringar Värmland 054-775 15 00 | Länsförsäkringar Västerbotten 090-10 90 00
Länsförsäkringar Västernorrland 0611-36 53 00 | Länsförsäkringar Älvsborg 0521-27 30 00 | Länsförsäkringar Östgöta 013-29 00 00

Hållbarhetsrelaterade upplysningar

Produktnamn: Garantiförvaltning

Identifieringskod för juridiska personer: 549300M8POLTMZZSMQ10

Hållbar investering: en investering i ekonomisk verksamhet som bidrar till ett miljömål eller socialt mål, förutsatt att investeringen inte orsakar betydande skada för något annat miljömål eller socialt mål och att investeringsobjekten följer praxis för god styrning.

EU-taxonomin är ett klassificeringssystem som läggs fram i förordning (EU) 2020/852, där det fastställs en förteckning över **miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter**. Förordningen fastställer inte någon förteckning över socialt hållbara ekonomiska verksamheter. Hållbara investeringar med ett miljömål kan vara förenliga med kraven i taxonomin eller inte.

Miljörelaterade och/eller sociala egenskaper

Har denna finansiella produkt ett mål för hållbar investering?

☒ ☐ Ja

☒ ☐ Nej

☐ Den kommer att göra ett minimum av **hållbara investeringar med ett miljömål: __ %**

☐ i ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

☐ i ekonomiska verksamheter som inte anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

☐ Den kommer att göra ett minimum av **hållbara investeringar med ett socialt mål: __ %**

☒ Den **främjar miljörelaterade och sociala egenskaper** och kommer, även om den inte har en hållbar investering som sitt mål, att ha en minimiandel på 18 % hållbara investeringar

☐ med ett miljömål i ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

☒ med ett miljömål i ekonomiska verksamheter som inte anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

☒ med ett socialt mål

☐ Den främjar miljörelaterade och sociala egenskaper, men **kommer inte att göra några hållbara investeringar**

Vilka miljörelaterade och/eller sociala egenskaper främjas av denna finansiella produkt?

I enlighet med Garantiförvaltningens investeringsstrategi främjar dess investeringar följande egenskaper:

Miljörelaterade egenskaper

- bekämpning klimatförändringar
- hållbar energi och energieffektivisering
- ekosystem och biologisk mångfald
- hållbar användning av råvaror, vatten och mark
- motverkan av föroreningar och miljöfarligt avfall

Sociala egenskaper:

- hälsa och välbefinnande
- mänskliga rättigheter
- arbetsrätt och goda förhållanden mellan arbetsmarknadens parter
- efterlevnad av internationella konventioner gällande kontroversiella vapen

Egenskaper för god bolagsstyrning:

- affärsetik
- motverka korruption, penningtvätt och bestickning

Inget referensvärde har valts i syfte att uppnå de miljörelaterade- eller sociala egenskaperna.

Vilka hållbarhetsindikatorer används för att mäta uppnåendet av var och en av de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av denna finansiella produkt?

I tabellen framgår ett urval av de hållbarhetsindikatorer som används för att följa upp de miljörelaterade och sociala egenskaper som Garantiförvaltningen främjar.

Hållbarhetsindikatorer mäter uppnåendet av de miljörelaterade eller sociala egenskaperna som den finansiella produkten främjar.

Tabell 1. Hållbarhetsindikatorer per egenskap

Egenskap	Hållbarhetsindikator
Bekämpning av klimatförändringar	Växthusgasintensitet (tCO₂e/mkr intäkter, scope 1-2) Andel av investeringar med vetenskapliga klimatmål Andel av investeringar i investeringsobjekt som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen
Hållbar energi och energieffektivisering	Årlig produktion av förnybar energi (MWh) Energibesparing i byggnader (MWh)
- Ekosystem och biologisk mångfald - Hållbar användning av råvaror, vatten och mark	Yta hållbart skogsbruk (ha)
Motverkan av föroreningar och miljöfarligt avfall	Reducerad mängd kväve och fosfor från avloppsvatten (ton)
Hälsa och välbefinnande	Andel av investeringar i investeringsobjekt vars omsättning från kommersiellt spel om pengar på kasinon, spelautomater och/eller poker som överstiger 5 procent Andel av investeringar i investeringsobjekt vars omsättning från produktion av tobaksprodukter överstiger 5 procent
- Mänskliga rättigheter - Arbetsrätt och goda förhållanden mellan arbetsmarknadens parter - Affärsetik - Motverka korruption, penningtvätt och bestickning	Andel av investeringar i investeringsobjekt som har varit inblandade i överträdelser mot FN Global Compacts principer för ansvarsfullt företagande eller OECDs riktlinjer för multinationella företag Investeringar i stater som sammantaget bedöms vara auktoritära, icke fria, korrupta samt kränker mänskliga rättigheter Investeringar i jurisdiktioner på EUs förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet
Efterlevnad av internationella konventioner gällande kontroversiella vapen	Andel av investeringar i investeringsobjekt som är involverade i tillverkning eller försäljning av kontroversiella vapen

Vilka är målen med de hållbara investeringar som den finansiella produkten är tänkt att delvis göra, och hur bidrar den hållbara investeringen till dessa mål?

Garantiförvaltningen kommer delvis göra hållbara investeringar. Syftet med de hållbara investeringarna i Garantiförvaltningen är, utöver att bidra till att förbättra de långsiktiga avkastningsförutsättningarna, att bidra till ett urval av FNs globala mål och motverka negativa konsekvenser för hållbar utveckling.

Att bekämpa klimatförändringar, FNs globala mål 13, är det mest prioriterade målet och således det som Garantiförvaltningens hållbara investeringar i störst utsträckning avser bidra till. Ytterligare utvalda globala mål kan främjas av Garantiförvaltningens hållbara investeringar. Genom att tillämpa de ansvarsfulla investeringsstrategierna för inkludering och påverkan bidrar Garantiförvaltningen huvudsakligen till taxonomins miljömål om begränsning av och anpassning till klimatförändringar.

Taxonomins miljömål:

- ☒ 1. Begränsning av klimatförändringar
- ☒ 2. Anpassning till klimatförändringar
- ☐ 3. Hållbar användning av och skydd av vatten och marina resurser
- ☐ 4. Omställning till en cirkulär ekonomi
- ☐ 5. Förebyggande och begränsning av miljöföroreningar
- ☐ 6. Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem

Läs mer om Länsförsäkringars arbete med ansvarsfulla investeringar och prioriteringen i nedan avsnitt *Vilken investeringsstrategi följer denna finansiella produkt?*

På vilket sätt orsakar inte de hållbara investeringar som den finansiella produkten är tänkt att delvis göra någon betydande skada för några miljörelaterade eller sociala mål för hållbar investering?

Garantiförvaltningens hållbara investeringar orsakar inte betydande skada för några andra miljörelaterade eller sociala mål genom att

- deras värden på indikatorerna för negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer (PAI-indikatorerna) bedöms inte tillhöra de sämsta i sin bransch globalt;
- de inte är inblandade i allvarlig överträdelse mot internationella konventioner och överenskommelser, i synnerhet OECDs riktlinjer för multinationella företag FN Global Compacts principer för ansvarsfullt företagande
- de inte överträder Länsförsäkringars exkluderingskriterier

För att bedöma ovan genomförs kontroller inför potentiella nyinvesteringar och regelbundet av befintliga investeringar.

Huvudsakliga negativa konsekvenser är investeringsbesluts mest negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer som rör miljö, sociala frågor och personalfrågor, respekt för mänskliga rättigheter samt frågor rörande bekämpning av korruption och mutor.

Hur har indikatorerna för negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer beaktats?

Länsförsäkringars metod¹ för att bedöma om en investering inte orsakar betydande skada innebär att det enskilda portföljbolagets värden på PAI-indikatorerna² jämförs med värdena för bolag i samma sektor. Bolagen ska som regel ingå i globala aktieindex. Jämförelsen utgår både från placering och analys av de sektorspecifika förutsättningarna i relation till respektive PAI-indikator.

Om information om någon indikator inte är lättillgänglig: Länsförsäkringar samarbetar med olika tredjeparts-leverantörer, externa förvaltare och för även direktdialoger med enskilda betydande portföljbolag för att säkerställa god dataförsörjning till indikatorerna. Om någon data saknas eller inte är lättillgänglig kontaktas, beroende på förutsättningarna, antingen kontrakterade leverantörer, externa förvaltare och/eller de enskilda portföljbolagen i syfte att samla in informationen som behövs för att mäta PAI-indikatorerna.

Hur är de hållbara investeringarna anpassade till OECDs riktlinjer för multinationella företag och FNs vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter? Beskrivning:

Det enskilda portföljbolaget ska agera ansvarsfullt och efterleva OECDs riktlinjer och FNs vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. Portföljbolaget ska inte vara involverat i överträdelse mot någon av riktlinjerna eller principerna. Om portföljbolag varit involverat i överträdelse och vidtagit adekvata åtgärder för att både hantera överträdelsen och undvika framtida överträdelser så bedöms det som ansvarsfullt agerande.³

I EU-taxonomin fastställs en princip om att inte orsaka betydande skada, enligt vilken taxonomiförenliga investeringar inte får orsaka betydande skada för EU-taxonominns mål, och åtföljs av särskilda EU-kriterier.

Principen om att inte orsaka betydande skada är endast tillämplig på de av den finansiella produktens underliggande investeringar som beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter. Den återstående delen av denna finansiella produkt har underliggande investeringar som inte beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter.

Inga andra eventuella hållbara investeringar får heller orsaka betydande skada för några miljömål eller sociala mål.

Beaktas i denna finansiella produkt huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer?

- ☒ Ja
☐ Nej

Länsförsäkringar beaktar och hanterar de huvudsakliga negativa konsekvenser för Garantiförvaltningens investeringar enligt investeringsstrategin (se nedan rubrik *Vilken investeringsstrategi följer denna finansiella produkt?*). Den valda prioriteringen innebär att de huvudsakliga negativa konsekvensområden som Länsförsäkringar prioriterar är utsläpp av växthusgaser, sociala förhållanden och personalfrågor, god hälsa och välbefinnande, sociala aspekter, styrning och mänskliga rättigheter.

I tabellen nedan nämns exkluderings- och omställningskriterier översiktligt, i tabell 3 framgår kriterierna mer detaljerat.

¹ I dagsläget finns ingen regulatorisk eller branschgemensam standard för vilka värden på de olika indikatorerna som innebär att en investering inte orsakar någon betydande skada. Länsförsäkringars metod för att bedöma är utformad utifrån tillgängligheten av data för indikatorerna. I takt med att regelverkskraven avseende rapportering av PAI-data utvecklas kommer datatillgängligheten förbättras och metoden vidareutvecklas.

² Kontrollen omfattar alla indikatorer i Kommissionens delegerade förordning (EU)2022/1288, bilaga 1, tabell 1-3 och eventuella andra indikatorer valda av Länsförsäkringar.

³ Nämda riktlinjer och principer omfattar principerna och rättigheterna i de åtta grundläggande konventionerna som anges i Internationella arbetsorganisationens (ILO) deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet och i det internationella regelverket för mänskliga rättigheter.

Tabell 2. Hur beaktas huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer – översikt

Tillämpas på	Område	Indikator på huvudsaklig negativ konsekvens för hållbar utveckling	Hur huvudsakliga negativa konsekvenser avses beaktas
Investeringsobjekt	Utsläpp av växthusgaser	Investeringsobjektets växthusgasintensitet (PAI 1.3)	Mål finns för utsläppsminskning Genomlysning och integration
		Exponering mot företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen (PAI 1.4)	Påverkan Inkludering - omställningskriterier för kraftförsörjnings- och energibolag Exkludering - exkluderingskriterier för fossila bränslen (energi-, gruv- och kraftbolag)
	Sociala förhållanden och personalfrågor	Brott mot FNs globala överenskommelse och OECDs riktlinjer för multinationella företag (PAI 1.10)	Genomlysning och integration Påverkan Exkludering - exkluderingskriterier för allvarlig norm-överträdelse vid resultatlös påverkan
		Exponering mot kontroversiella vapen (antipersonella minor, klusterammunition, kemiska vapen och biologiska vapen) (PAI 1.14)	Exkludering - exkluderingskriterier för kontroversiella vapen
	God hälsa och välbefinnande	Spel om pengar (andra indikatorer)	Exkludering - exkluderingskriterier för spel om pengar
		Tobak (andra indikatorer)	Exkludering - exkluderingskriterier för tobaksprodukter
		Pornografi (andra indikatorer)	Exkludering - exkluderingskriterier för pornografiskt material
Statliga och överstatliga enheter	Sociala aspekter	Genomsnittsvärde för yttrandefrihet (PAI 3.19)	Genomlysning och integration Exkludering - exkluderingskriterier för stater och statskontrollerade bolag som bedöms vara auktoritära, icke fria, korrupta samt kränker mänskliga rättigheter
	Mänskliga rättigheter	Genomsnittsvärde för respekten för mänskliga rättigheter (PAI 3.20)	
	Styrning	Graden av korruption i genomsnitt (PAI 3.21)	Exkludering - exkluderingskriterier för stater som inte uppfyller grundläggande standarder för skatteförvaltning
		Icke samarbetsvilliga skattejurisdiktioner PAI 3.22	

Läs mer om detta arbete i Länsförsäkringars *Redogörelse för investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer*, se lansforsakringar.se/omoss/ansvarsfullainvesteringar/fondliv

Information om huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer från Garantiförvaltningens investeringar finns tillgänglig i Garantiförvaltningens årsbeskedsbilaga för hållbarhetsrelaterade upplysningar, se lansforsakringar.se/arsbeskedliv

Vilken investeringsstrategi följer denna finansiella produkt?

Garantiförvaltningen är utformad för att ge dig en garanterad lägsta nivå på pensionsutbetalningen. Nivån kan öka om Garantiförvaltningens avkastning blir högre än det garanterade beloppet. Därför är det övergripande målet för förvaltningen av Garantiförvaltningen att långsiktigt skapa största möjliga värde för Garantiförvaltningens kunder.

Länsförsäkringars arbete med ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning avser bidra till att förbättra de långsiktiga avkastningsförutsättningarna i Garantiförvaltningen och samtidigt bidra till FNs globala mål samt motverka negativa konsekvenser för hållbar utveckling. Bolaget ska i förvaltningen verka för de FN-stödda *Principles for responsible investments* (PRI) och FN-initiativet *Global Compacts* principer för ansvarsfullt företagande.

Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ) ingår i Länsförsäkringar AB-koncernen (LFAB). Koncernen avser bidra till att begränsa klimatförändringar i linje med Parisavtalet och har antagit en långsiktig klimatambition om klimatneutralitet senast år 2045. Ambitionen innebär att koncernen strävar mot att bli klimatneutral 2045 samt ska

Investeringsstrategin styr investeringsbeslut på grundval av faktorer som investeringsmål och risktolerans.

anta delmål till 2030 för att säkerställa utveckling mot den långsiktiga ambitionen. I förvaltningen av Garantiförvaltningen innebär klimatambitionen att klimatrisker och möjligheter ska hanteras i förvaltningen genom att integreras i investeringsprocessen enligt nedan.

Väsentliga hållbarhets- och finansiella faktorer ska integreras i förvaltningen. Vidare ska, inom ramen för fastställda förvaltningsmål, investeringsobjekt som befinner sig i omställning samt de som stödjer övergången till ett hållbart samhälle främjas. Som ansvarsfull ägare ska Länsförsäkringar sträva efter att påverka bolag, särskilt de med betydande hållbarhetsrelaterade risker och de som saknar ambitioner att ställa om.

Länsförsäkringar tillämpar en investeringsprocess för att fatta investeringsbeslut i Garantiförvaltningen och sina andra förvaltningsformer. Länsförsäkringars arbetssätt för ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning är integrerat i investeringsprocessens olika faser.

Hållbarhetsrisker⁴ och möjligheter identifieras genom regelbunden hållbarhetsinriktad genomlysning. Genomlysningen sker inför nyinvesteringar och regelbundet för befintliga investeringar. Garantiförvaltningen genomlysas åtminstone utifrån:

- Länsförsäkringars exkluderings- och omställningskriterier
- Överträdelser av internationella överenskommelser
- Växthusgasintensitet (nulägesbild)⁵
- Klimatscenarios (framåtblickande)
- Obligatoriska och valfria PAI-indikatorer enligt Disclosureförordningens RTSer⁶

Resultatet från genomlysningen integreras i investeringsprocessen och påverkar det kontinuerliga arbetet med att justera de olika förvaltningsformernas sammansättning av hållbara och främjande investeringar i syfte att nå förvaltningsmålen. I arbetet tillämpas de ansvarsfulla investeringsstrategierna inkludering, exkludering och påverkan i kombination med finansiell analys.

Läs mer om de ansvarsfulla investeringsstrategierna på hemsidan, se lansforsakringar.se/ansvarsfullainvesteringar

Vilka är de bindande delarna i investeringsstrategin som används för att välja de investeringar som uppnår var och en av de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av denna finansiella produkt?

Länsförsäkringar tillämpar följande bindande kriterier vid sina investeringsbeslut som en del i arbetet med att uppnå de miljörelaterade och sociala egenskaper som Garantiförvaltningen främjar. Kriterierna utvecklas kontinuerligt vilket kan innebära att kriterier byts ut eller förändras i syfte att förbättra de avkastningsmässiga förutsättningarna och samtidigt främja de miljörelaterade och sociala egenskaperna.

Tabell 3. Investeringsstrategins bindande delar

Egenskap	Bindande del
Alla nedan egenskaper	Genomlysning och integrering Noterade portföljbolag och andra noterade investeringsobjekt genomlysas regelbundet mot olika hållbarhetsrelaterade egenskaper och kriterier, inklusive PAI-indikatorerna. Tonvikt läggs på de PAI-indikatorer som systematiskt beaktas i investeringsprocessen. Onoterade tillgångar, både direktägda och via externa fonder, genomlysas minst årsvis eller ad hoc mässigt då misstankar finns om eventuella överträdelser av internationella överenskommelser. Påverkan Reaktivt (incidentdrivet) påverkansarbete inleds mot portföljbolag om genomlysningen (ovan) indikerar misstanke om överträdelser av internationella överenskommelser.

⁴ Miljömässiga, sociala och bolagsstyrningsrelaterade faktorer, inklusive korruption och affärsetik.

⁵ CO₂-avtrycket beräknas för aktier i enlighet med Svensk försäkrings rekommenderade nyckeltal "viktad genomsnittlig koldioxidintensitet" (Weighted Average Carbon Intensity, WACI (ton CO₂e/SEK mn)) och avser scope 1 och 2- CO₂-utsläpp.

⁶ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1288, bilaga 1, tabell 1.

Egenskap	Bindande del
Bekämpning av klimatförändringar	Exkludering - exkluderingskriterier - fossila bränslen: Investering görs inte i bolag vars omsättning från de fossila bränslena förbränningskol, olja och gas överstiger: - Förbrännings kol >5% - Okonventionell utvinning av olja och gas >5% - Prospektering och konventionell utvinning av olja och gas >5% Undantags görs för bolag som uppfyller omställningskriterierna nedan. Inkludering - omställningskriterier - energi- och kraftbolag: Omställningskriterier tillämpas på utvalda kraftförsörjnings- och energibolag. Det innebär att Länsförsäkringar kan överväga att inkludera och investera i bolag i respektive sektor. Bolagen bedöms genom en integrerad finansiell och hållbarhetsanalys inför beslut där bolagets åtaganden, agerande, utfall av agerande och prognos beaktas. Påverkan Klimatfokuserat påverkansarbete bedrivs åtminstone mot portföljbolag inom skogs- och fastighetssektorn samt med utvalda portföljbolag som är betydande utsläppare av växthusgaser i förvaltningsformen.
Hållbar energi och energieffektivisering	Inkludering - hållbara obligationer: Gröna eller tematiskt hållbara obligationer där finansieringen avses användas till förnyelsebar energiproduktion och/eller energieffektivisering väljs in. Emittenten av obligationen bedöms genom en integrerad finansiell och hållbarhetsanalys. Bidrag till FNs globala mål 7 ska kunna påvisas. - omställningskriterier - kraftbolag: Omställningskriterier tillämpas på utvalda kraftbolag, bl.a. om dess omsättning från förnybar energiproduktion överstiger den från fossila energiproduktion. Bolagen bedöms genom en integrerad finansiell och hållbarhetsanalys. Påverkan Påverkansarbete med fokus på energieffektivisering bedrivs åtminstone mot portföljbolag inom fastighetssektorn.
Ekosystem och biologisk mångfald	Inkludering - hållbara obligationer: Gröna eller tematiskt hållbara obligationer där finansieringen avses användas till att främja eller återställa ekosystem och biologisk mångfald väljs in. Emittenten av obligationen bedöms genom en integrerad finansiell och hållbarhetsanalys. Bidrag till FNs globala mål 15 ska kunna påvisas. - skogsbolag: Skogsbolag som förvaltar sitt skogsbestånd utifrån principer för ansvarsfullt skogsbruk väljs in. Bolagen bedöms genom en integrerad finansiell och hållbarhetsanalys. Bidrag till FNs globala mål 15 ska kunna påvisas. Påverkan Påverkansarbete med fokus biologisk mångfald bedrivs åtminstone mot portföljbolag inom skogssektorn.
Hållbar användning av råvaror, vatten och mark	Inkludering - hållbara obligationer: Gröna eller tematiskt hållbara obligationer där finansieringen avses användas till hållbar användning av råvaror, vatten och mark väljs in. Emittenten av obligationen bedöms genom en integrerad finansiell och hållbarhetsanalys. Påverkan Påverkansarbete med fokus hållbar användning av råvaror, vatten och mark bedrivs åtminstone mot portföljbolag inom gruvsektorn.
Motverkan av föroreningar och miljöfarligt avfall	Inkludering - hållbara obligationer: Gröna eller tematiskt hållbara obligationer där finansieringen avses användas till att motverka föroreningar och miljöfarligt avfall, så som avloppsreningsverk och återvinningscentraler, väljs in. Emittenten av obligationen bedöms genom en integrerad finansiell och hållbarhetsanalys.

Egenskap	Bindande del
Hälsa och välbefinnande	Exkludering - exkluderingskriterier - spel om pengar: investering görs inte i bolag vars omsättning från kommersiellt spel om pengar på kasinon, spelautomater och/eller poker (motsvarande) överstiger 5 %. - exkluderingskriterier - tobak: Investering görs inte i bolag vars omsättning från produktion av tobaksprodukter överstiger 5 %. - exkluderingskriterier - pornografi: Investering görs inte i bolag vars omsättning från produktion av pornografiskt material överstiger 0 %.
Mänskliga rättigheter Arbetsrätt och goda förhållanden mellan arbetsmarknadens parter Affärsetik Motverka korruption, penningtvätt och bestickning	Exkludering - exkluderingskriterier - bolag med allvarlig överträdelse av internationella konventioner och hållbarhetsnormer: Investering görs inte i bolag som bedöms överträda internationella överenskommelser för ansvarsfullt företagande och underliggande konventioner (hållbarhetsnormer) där påverkansarbete med bolaget inte nått önskvärt resultat. - exkluderingskriterier - stater utifrån mänskliga rättigheter, demokrati, yttrandefrihet och korruption: Investering görs inte i statliga emittenter (statsobligationer) och statligt ägda bolag som sammanlagt bedöms vara auktoritära, icke fria, korrupta samt kränker mänskliga rättigheter. - exkluderingskriterier stater utifrån skatt: Investering görs inte i statliga emittenter (statsobligationer) som inte anses uppfylla grundläggande standarder för skatteförvaltning och för att motverka skatteflykt. Investering görs inte i stater som återfinns på EUs förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet. Påverkan Reaktivt (incidentdrivet) påverkansarbete inleds mot portföljbolag vid misstanke om överträdelser kopplat till mänskliga rättigheter, arbetsrätt, affärsetik och/eller korruption (hållbarhetsnormer).
Efterlevnad av internationella konventioner gällande kontroversiella vapen	Exkludering - exkluderingskriterier - kontroversiella vapen: Investering görs inte i bolag som bedöms vara involverade i kontroversiella vapen.

Hur stor är minimiandelen för att minska omfattningen av de investeringar som beaktades innan investeringsstrategin tillämpades?

Sett till bindande strategier och med tonvikt på gällande exkluderingskriterier så minskar antalet bolag som Länsförsäkringar kan överväga att investera i med cirka 5-10 procent (både utifrån antal och marknadsvärde) beroende på referensindex (Globalt och Sverige). Exkluderingskriterierna har inte explicit utformats för att minska investeringsalternativen med en viss andel eller ett visst antal. Garantiförvaltningen bedöms fortsatt, utifrån gällande kriterier, kunna uppnå en väldiversifierad exponering mot portföljbolag.

En lista över exkluderade bolag och stater (statsobligationer) uppdateras regelbundet och finns tillgänglig på lansforsakringar.se/ansvarsfullainvesteringar under rubriken Exkluderings- och omställningskriterier.

Praxis för god styrning omfattar sunda förvaltningsstrukturer, förhållandet mellan anställda, personalersättning och efterlevnad av skatteregler.

Vad är policyn för att bedöma praxis för god styrning i investeringsobjekten?

Det enskilda portföljbolaget ska följa internationella överenskommelser och hållbarhetsnormer, i synnerhet OECDs riktlinjer för multinationella företag och FN Global Compacts principer för ansvarsfullt företagande, i meningen att de inte ska vara involverade i överträdelser. Om portföljbolaget varit involverat i överträdelser och har vidtagit adekvata åtgärder för att hantera överträdelserna och implementerat åtgärder för att undvika framtida överträdelser så bedöms det som ansvarsfullt agerande.

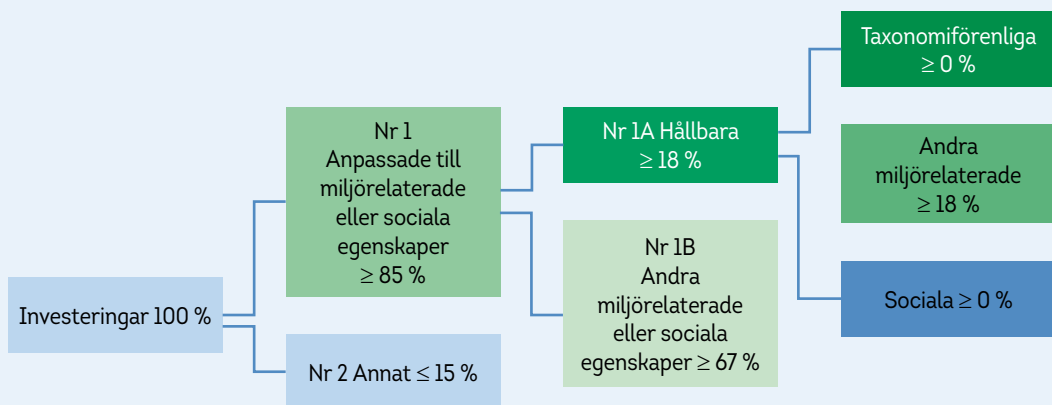
Kontrollen sker inom den hållbarhetsinriktade genomlysningen och görs regelbundet för befintliga investeringar och alltid inför potentiella nyinvesteringar.

Vilken tillgångsallokering är planerad för den finansiella produkten?

Garantiförvaltningens tillgångsallokering illustreras i bilden nedan. Investeringsstrategin innebär att majoriteten av Garantiförvaltningens investeringar planeras göras i *Nr 1 Anpassade till miljörelaterade eller sociala egenskaper*. Investeringsstrategin innebär att även hållbara investeringar kan göras.

Tillgångsallokering
beskriver andelen
investeringar i specifika
tillgångar.

Nr 1 Anpassade till miljörelaterade eller sociala egenskaper omfattar den finansiella produktens investeringar som används för att uppnå de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av den finansiella produkten.

Nr 2 Annat omfattar den finansiella produktens återstående investeringar som varken är anpassade till de miljörelaterade eller sociala egenskaperna eller anses som hållbara investeringar.

Kategorin **Nr 1 Anpassade till miljörelaterade eller sociala egenskaper** omfattar:

- Underkategorin **Nr 1A Hållbara** omfattar hållbara investeringar med miljömål eller sociala mål.
- Underkategorin **Nr 1B Andra miljörelaterade eller sociala egenskaper** omfattar investeringar anpassade till de miljörelaterade eller sociala egenskaper som inte anses vara hållbara investeringar.

Taxonomiförenliga verksamheter uttrycks som en andel av följande:

- **omsättning**, vilket återspeglar andelen av intäkterna från investeringsobjektens gröna verksamheter
- **kapitalutgifter**, som visar de gröna investeringar som gjorts av investeringsobjekten, t.ex. för en omställning till en grön ekonomi
- **driftsutgifter**, som återspeglar investeringsobjektens gröna operativa verksamheter.

Hur uppnår användningen av derivat de miljörelaterade eller sociala egenskaper som den finansiella produkten främjar?

Derivat används inte för att uppnå de miljörelaterade eller sociala egenskaper som Garantiförvaltningen främjar. De derivat som används i Garantiförvaltningen ingår i kategorin *Nr 2 Annat*.

Till vilken lägsta nivå är de hållbara investeringarna med ett miljömål förenliga med kraven i EU-taxonomin?

Andelen investeringar i taxonomiförenliga investeringar planeras minst vara 0 procent av Garantiförvaltningens marknadsvärde i väntan på att tillförlitlig information om bolags taxonomiförenlighet blir lättillgänglig.

Om Länsförsäkringar investerar i taxonomiförenlig verksamhet kommer taxonomiförenligheten uttryckas som andel av investeringsobjektens omsättning.

Garantiförvaltningens eventuella faktiska andel i taxonomiförenliga investeringar kommer baseras på offentlig publicerad information som granskats av investeringsobjektens egna revisorer eller annan tredjepart, varför Länsförsäkringar inte anlitar revisorer eller annan tredje part för att granska att investeringarna efterlever EU-taxonominns krav.

Om information om i hur hög grad investeringarna är taxonomiförenliga inte är lättillgänglig genom offentliga upplysningar från investeringsobjekt inhämtar Länsförsäkringar motsvarande information direkt från investeringsobjekten eller från tredjepartsleverantörer.

Möjliggörande verksamheter gör det direkt möjligt för andra verksamheter att bidra väsentligt till ett miljömål.

Omställningsverksamheter är verksamheter som det ännu inte finns koldioxidsnåla alternativ tillgängliga för och som bland annat har växthusgasutsläpp på nivåer som motsvarar bästa prestanda.

Investerar den finansiella produkten i fossilgas och/eller kärnenergi relaterad verksamhet som uppfyller EU-taxonomi?

- ☐ Ja: ☐ i fossilgas ☐ i kärnenergi
- ☒ Nej

De två diagrammen nedan visar i grönt minimiprocentandelen investeringar som är förenliga med EU-taxonomin. Eftersom det inte finns någon lämplig metodik för att avgöra hur taxonomianpassade statliga obligationer är*, visar den första grafen taxonomianpassningen med avseende på alla den finansiella produktens investeringar, inklusive statliga obligationer, medan den andra grafen visar taxonomianpassningen endast med avseende på de investeringar för den finansiella produkten som inte är statliga obligationer.

1. Taxonomiförenlighet hos investeringar, inklusive statliga obligationer*

2. Taxonomiförenlighet hos investeringar, exklusive statliga obligationer*

* I dessa grafer avses med "statliga obligationer" samtliga exponeringar i statspapper.

är hållbara investeringar med ett miljömål som **inte beaktar kriterierna** för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter enligt EU-taxonomin.

Vilken är minimiandelen investeringar i omställningsverksamheter och möjliggörande verksamheter?

Andelen investeringar i omställningsverksamheter och möjliggörande verksamheter planeras minst vara 0 procent respektive 0 procent av Garantiförvaltningens marknadsvärde.

Vilken är minimiandelen hållbara investeringar med ett miljömål som inte är förenliga med EU-taxonomin?

Andelen investeringar i hållbara investeringar med miljömål som inte är taxonomiförenliga planeras minst vara 18 procent av Garantiförvaltningens marknadsvärde. Dessa investeringar är hållbara enligt Disclosureförordningens definition.⁸

Disclosureförordningens definition av hållbara investeringar är bredare än EU-taxonomin definition av miljömässigt hållbar ekonomisk verksamhet. Taxonomin håller på att utvecklas och kriterier för samtliga dess miljömål är ännu inte klara och regelverket träffar i huvudsak träffar europeiska bolag. I syfte att bidra till hållbar utveckling investerar Länsförsäkringar gärna även hållbara investeringar med miljömål eller sociala mål enligt Disclosureförordningens definition.

Vilken är minimiandelen hållbara investeringar med ett miljömål som inte är förenliga med EU-taxonomin?

Andelen investeringar i socialt hållbara investeringar enligt Disclosureförordningens definition planeras minst vara 0 procent av Garantiförvaltningens marknadsvärde.

Vilka investeringar är inkluderade i "Nr 2 Annat", vad är deras syfte och finns det några miljörelaterade eller sociala minimiskyddsåtgärder?

I kategorin Nr 2 Annat samlas de investeringar som investeringsstrategins bindande delar inte tillämpas på.

⁷ Fossilgas och/eller kärnenergi relaterad verksamhet kommer endast att uppfylla EU-taxonomin om den bidrar till att begränsa klimatförändringarna (begränsning av klimatförändringarna) och inte orsakar betydande skada för något av målen i EU-taxonomin - se förklarande anmärkning i vänstra marginalen. De fullständiga kriterierna för ekonomisk verksamhet för fossilgas och kärnenergi som uppfyller EU-taxonomin fastställs i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1214.

⁸ Disclosureförordningen (EU 2019/2088, artikel 2.17).

Tabell 4. Andra investeringar

Investeringar	Syfte	Vidtagna minimiskyddsåtgärder
Gamla investeringar i Private Equity och Private Lending fonder	Skapa god riskjusterad avkastning. En mindre andel av Garantiförvaltningens investeringar utgörs av illikvida ⁹ investeringar som gjordes innan 2018 då nuvarande ansvarsfulla investeringsstrategier började tillämpas. Detta innebär att Länsförsäkringar inte kan garantera att dessa tillgångar följer alla delar i den nuvarande investeringsstrategin, då investeringarna är svåra att genomlysa och gjordes innan ovanstående krav fanns på plats. Investeringarna kommer finnas kvar ytterligare några år, men fasas ut i takt med att de förfaller.	Länsförsäkringar har inlett arbete för att genomlysa enskilda fonder samt be respektive Private Equity- och Private Lending-förvaltare om kvittens på gällande hållbarhetsindikatorer i sidobrev till investeringsavtalen.
Derivat	Reducera marknadsrisk och effektivisera förvaltningen	Motparter genomlyses regelbundet mot internationella konventioner och exkluderingskriterier.
Kassa	Rörelsekassa, det vill säga en liten andel av Garantiförvaltningen som av praktiska skäl inte är investerad.	Kreditinstituten genomlyses regelbundet mot internationella konventioner och exkluderingskriterier.

Var kan jag hitta mer produktspecifik information på nätet?

Mer produktspecifik information finns på webbplatsen: lansforsakringar.se/garantiforvaltning

⁹ Illikvida investeringar är svåra att sälja.